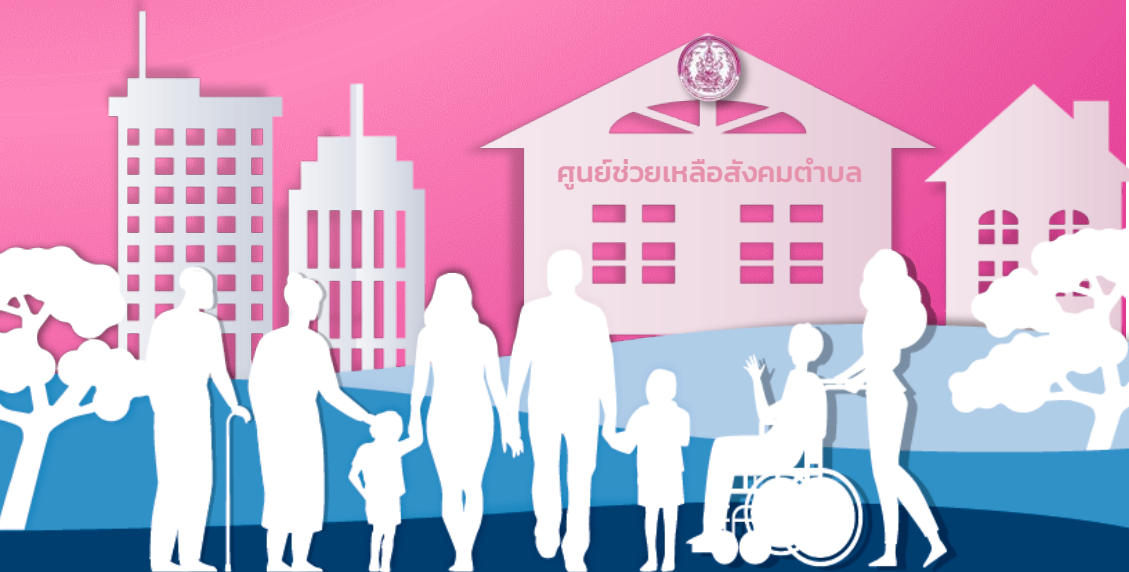

นโยบายและยุทธศาสตร์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

“ความสุขของประชาชน คือ
ความสำเร็จของ พ.ม.”

วิทยาลัยคน พม.

ประชาชนเข้าถึงโอกาส และการคุ้มครองทางสังคม
มีความมั่นคงในชีวิต

คำนำ

การบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีภารกิจหน้าที่ในการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัว และชุมชน โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ **ประชาชนเข้าถึงโอกาสและการคุ้มครองทางสังคม มีความมั่นคงในชีวิต** เป็นเป้าหมายที่จะขับเคลื่อนในช่วงปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และในปงบประมาณ ๒๕๖๖ กระทรวงได้ดำเนินการจัดทำนโยบายและทิศทางยุทธศาสตร์ของ พม. โดยประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้ **ส่วนที่ ๑** เจตนารมณ์ของรัฐมนตรี พม. ที่ต้องการยกระดับปรับรองคร พม. สู่องค์กรดิจิทัลรวมถึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของพี่น้องประชาชนทุกช่วงวัย **ส่วนที่ ๒** สถานการณ์และความท้าทายในการขับเคลื่อนภารกิจ พม. ทั้งในมิติการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม กฎหมาย รวมถึงความท้าทายจากสถานการณ์แนวโน้มกลุ่มเป้าหมายที่สูงขึ้น โดยเฉพาะผู้สูงอายุ คนพิการ กลุ่มเปราะบาง แต่ในขณะเดียวกันสถานการณ์ด้านเด็กเกิดกับมีอัตราที่ต่ำลง **ส่วนที่ ๓** ผลการดำเนินงานสำคัญ ๓ ปี พม. (กรกฎาคม ๖๒ - กันยายน ๒๕๖๕) ที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปีและนโยบายของรัฐบาลสำหรับใน**ส่วนที่ ๔** นโยบายและทิศทางยุทธศาสตร์ พม. ปี ๒๕๖๖ จะประกอบด้วย ทิศทางยุทธศาสตร์ และนโยบายพุ่งเป้าของ พม.ที่จะขับเคลื่อน นอกจากนี้ ใน**ส่วนที่ ๕** จะเป็นโครงการสำคัญ (Flagship Projects) ปี ๒๕๖๖ ที่มุ่งเน้น ๗ โครงการ และสุดท้าย**ส่วนที่ ๖** จะเป็นการขับเคลื่อนและกำกับและติดตามประเมินผลนโยบาย และยุทธศาสตร์ เพื่อที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จและแนวทางในการปรับปรุง พัฒนานโยบายให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า นโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ฉบับนี้ จะเป็นกรอบและทิศทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของกระทรวงในทุกหน่วย เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจ วิสัยทัศน์ รวมถึงเจตนารมณ์ที่มุ่งมั่นประสบความสำเร็จและนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีและมีความมั่นคงในชีวิตของพี่น้องประชาชนต่อไป

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

บทสรุปนโยบายและยุทธศาสตร์ พ.ม. ๒๕๖๖

๑

ส่วนที่ ๑

เจตนารมณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒

ส่วนที่ ๒

สถานการณ์และความท้าทาย
ในการขับเคลื่อนภารกิจ พ.ม.

๓

ส่วนที่ ๓

ผลการดำเนินงานสำคัญ ๓ ปี พ.ม.
(กรกฎาคม ๒๕๖๒ - กันยายน ๒๕๖๕)

๑๔

ส่วนที่ ๔

นโยบายและทิศทางยุทธศาสตร์
กระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์ ปี ๒๕๖๖

๒๔

ส่วนที่ ๕

โครงการสำคัญ (Flagship Projects)
ปี ๒๕๖๖

๔๔

ส่วนที่ ๖

การขับเคลื่อนและกำกับ
ติดตามประเมินผล

๕๑

นโยบายและยุทธศาสตร์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๔ - ๑๐ - ๗

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และหมุดหมายแผน ๑๓

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและ
เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

หมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง
และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคม ที่เพียงพอ
เหมาะสม

หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง
มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนา
แห่งอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและ
ความเสมอภาคทางสังคม

หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย
มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

นโยบายและยุทธศาสตร์ พ.ม. ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

เจตนารมณ์ของ สมว.พ.ม.

ความสุขของประชาชน
คือ ความสำเร็จของ พ.ม.

วิสัยทัศน์ พ.ม.

ประชาชนเข้าถึงโอกาส และการคุ้มครอง
ทางสังคม มีความมั่นคงในชีวิต

๔

ยุทธศาสตร์

๑

พัฒนาศักยภาพคนและสร้าง
ความเข้มแข็งของสถาบัน
ครอบครัวอย่างยั่งยืน

๒

สร้างโอกาสและยกระดับ
การคุ้มครองทางสังคม
สำหรับคนทุกช่วงวัย

๓

พัฒนาทุนทางสังคม สร้างพันธมิตร
เสริมเศรษฐกิจฐานราก สู่การเป็น
หุ้นส่วนการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

๔

มุ่งพัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะและ
ผลสัมฤทธิ์สูงเพื่อรองรับการ
เปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

๑๐

นโยบายพุ่งเป้า

๑

การพัฒนาเด็กและเยาวชน

๒

การพัฒนาด้านสตรี ครอบคลุม

๓

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๔

การพัฒนาสังคมสูงวัยคุณภาพ

๕

การพัฒนากลุ่มคนไร้ที่พึ่ง

๖

การเสริมสร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

๗

การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง
รายครัวเรือน

๘

การยกระดับการคุ้มครองทางสังคม

๙

การพัฒนาเครือข่าย อาสาสมัคร และ
หุ้นส่วนสังคม

๑๐

การป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

๗

โครงการสำคัญ
(Flagship Projects)

๑

พัฒนาคุณภาพชีวิต
กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

๒

ความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

๓

สร้างโอกาส สร้างงาน สร้างรายได้

๔

สังคมไทยไร้ความรุนแรง

๕

สานพลังเครือข่าย เพื่อเป็นหุ้นส่วน
การพัฒนาสังคม

๖

พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย
การคุ้มครองทางสังคมสำหรับ
คนทุกช่วงวัย

๗

พ.ม. NEXT (Next Gen, Next Level)

ส่วนที่ ๑

เจตนาารมณัของรฐูมณตรรว่าการ
กระทรวงการพฒนาส้งคมและ
ความม่นคงของมบุษย

**ความสุข
ของประชาชน**

คือ

**ความสำเร็จ
ของ พ.ม.**

ส่วนที่ ๑

เจตนารมณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ภายใต้การบริหารราชการแผ่นดินของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่มุ่งเน้นการสร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ตลอดจนการพัฒนาคนทุกช่วงวัยเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ขับเคลื่อนนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ตลอดจนแผนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ โดยมีผลงานที่สำคัญตลอดระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา (กรกฎาคม ๒๕๖๒ - กันยายน ๒๕๖๕) โดยได้น้อมนำศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาส่งเสริมความรู้และพัฒนาอาชีพรายได้ให้แก่ราษฎรในชุมชนพื้นที่สูง เช่น “จากแดนผืน สู่ถิ่นกาแพ” ชุมชนท่องเที่ยววิถีชาและกาแพ ซึ่งเป็นเส้นทางการส่งเสริมกาแพและชา บ้านปางปูเลาะ ผาแดง ป่าเมียง ภายใต้โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์และภูมิปัญญาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ณ เขตพัฒนาราชภูรบนพื้นที่สูงปางปูเลาะ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา เป็นต้น ตลอดจนได้น้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการปลูกฝังส่งเสริมให้บุคลากร พม. ให้มีจิตอาสาในการมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงได้มุ่งเน้นการพัฒนาคนทุกช่วงวัย ให้สามารถเข้าถึงสิทธิสวัสดิการ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนี้ ๑) การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง ๒) การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน ๓) การพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีและครอบครัว ๔) การพัฒนาสังคมสูงวัยคุณภาพ ๕) การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ๖) การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้ที่พึ่ง ราษฎรบนพื้นที่สูง สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ๗) การส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายและอาสาสมัคร เป็นต้น ซึ่งผลการดำเนินงานดังกล่าว สะท้อนผลสำเร็จและผลลัพธ์ของการบริหารราชการที่มุ่งเน้นผลประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้งเป็นการผนึกกำลังทั้งบุคลากรของ พม. อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตลอดจนภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

การก้าวสู่ปีที่ ๔ ภายใต้การบริหารงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายจุติ ไกรฤกษ์) มีความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล รวมถึงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของพี่น้องประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน การเสริมพลัง สร้างโอกาส พัฒนาคนทุกช่วงวัย การสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ การเสริมสร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย การร่วมสร้างสังคมไทยที่ไร้ความรุนแรง การส่งเสริมความร่วมมือกับหุ้นส่วนทางสังคมต่าง ๆ รวมถึงการยกระดับองค์กร พ.ม. ให้มีสมรรถนะสูงรองรับสังคมยุคดิจิทัล โดยการปรับแนวทางการทำงานของกระทรวง ให้มีความชัดเจน (Refocus) การปรับวิธีคิด (Rethink) การกำหนดบทบาทสิ่งที่ต้องริเริ่มทำใหม่ ๆ (Reset) และการปฏิรูปองค์กรรวมถึงปรับระบบโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน (Reform) เพื่อนำไปสู่เป้าหมายสำคัญของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ คือ “ความสุขของประชาชน คือ ความสำเร็จของพ.ม.”

นายจุติ ไกรฤกษ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ส่วนที่ ๒

สถานการณ์และความท้าทาย
ในการขับเคลื่อนภารกิจ พม.

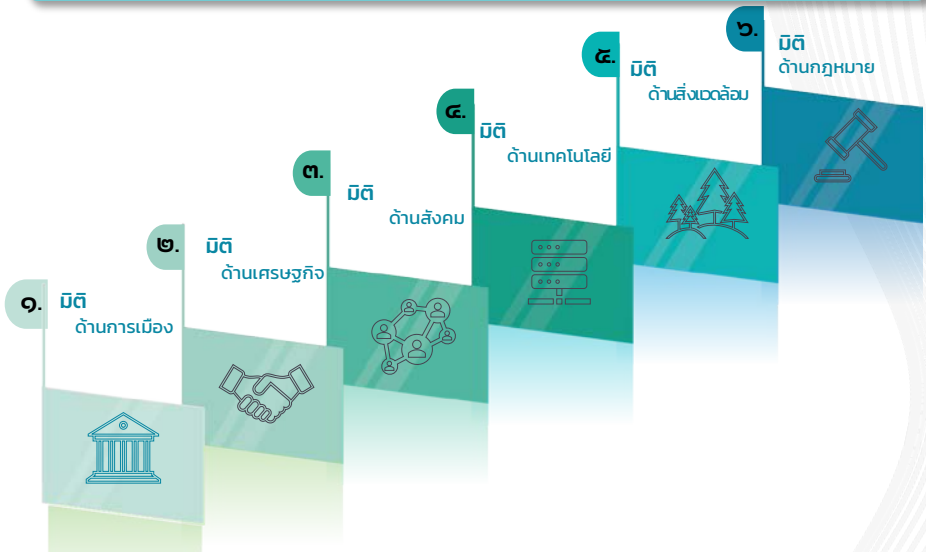
ส่วนที่ ๓

สถานการณ์และความท้าทาย ในการขับเคลื่อนภารกิจ พ.ม.

ท่ามกลางกระแสการพัฒนาและกระแสการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกที่มีความรุนแรงและรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดด ชีวิตวิถีใหม่หลังการแพร่ระบาดครั้งใหญ่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) รวมถึงคุณค่า ค่านิยม และปัญหาสังคมที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน สลับซับซ้อน คุณคมเครือ ยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดจนจนปัญหาด้านเศรษฐกิจการค้า และภูมิรัฐศาสตร์โลก ต่างส่งผลกระทบต่อการทำงานและการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จากสถานการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ พบว่า เป็นความท้าทายในการขับเคลื่อนภารกิจกระทรวง ดังนี้

มิติแวดล้อมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อน พ.ม.

๑. มิติด้านการเมือง

สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ข้อต่อแห่งความท้าทาย กล่าวคือ **มิติของการเมืองภายในประเทศ** ที่มีข้อกัังวลเป็นอย่างยิ่ง ในด้านของเสถียรภาพทางการเมือง ซึ่งปัจจัยนี้มีความสำคัญมาก ต่อทิศทางการดำเนินนโยบายในภาพองค์รวมของภาครัฐ ทั้งยังส่งผลกระทบต่อโครงสร้างการทำงานในด้านการบริหารรัฐ

นอกจากนี้ ยังมี**มิติของความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์ และการเมืองโลก** ที่จำเป็นต้องนำมาประกอบการพิจารณา เริ่มตั้งแต่ในระดับภูมิภาค อาทิ ภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีประเด็นทางการเมืองอันเกี่ยวเนื่องที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในหลายมิติ ตั้งแต่ประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งส่งผลมาอย่างมีมิติ แรงงาน เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้น ยังจำเป็นต้องตระหนักถึงทิศทางการดำเนินนโยบาย ต่างประเทศของประเทศมหาอำนาจ ทั้งสหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งการถ่วงดุลอำนาจทางการเมืองระหว่างประเทศมีความสำคัญอย่างมาก ตลอดจนสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครนที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ระหว่างประเทศ จำนวนมาก

๒. มิติด้านเศรษฐกิจ

การฟื้นฟูด้านเศรษฐกิจที่ผ่านมา สถานการณ์ **การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19)** ส่งผลให้จำนวนประชากรในประเทศ เป็นจำนวนมากได้รับผลกระทบ เช่น คนตกงาน จำนวนมาก เนื่องจากผู้ประกอบการไม่สามารถแบกรับภาระได้ไหว นักศึกษาจบใหม่ที่ไม่สามารถ

หางาน ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs มีการปิดกิจการ อย่างเป็นจำนวนมาก ซึ่งหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเร่งดำเนินการยกระดับทักษะผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) เพื่อกลับสู่ตลาดแรงงานหรือประกอบอาชีพใหม่ โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกำลังของประเทศ

๓. มิติด้านสังคม

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยเป็นสังคมผู้สูงอายุแบบยากจน เนื่องจากไม่มีความพร้อมสู่วัยเกษียณ เช่น มีเงินออมไม่เพียงพอ ไม่มีหลักประกันการว่างงาน อันจะส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความท้าทายต่อการรักษาความยั่งยืนทางการคลัง โดยจำนวนของประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ภาครัฐต้องจัดสรรงบประมาณด้านสวัสดิการสุขภาพและด้านสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกัน จำนวนของประชากรวัยแรงงานที่ลดลงจะยิ่งมีผลกระทบกับความสามารถของภาครัฐในการจัดเก็บภาษี ทำให้มีงบประมาณที่เหลือสำหรับค่าใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาประเทศลดน้อยลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเติบโตทางเศรษฐกิจและการจัดเก็บรายได้ของภาครัฐซึ่งมีแนวโน้มต่ำกว่าประมาณการอยู่แต่เดิม

๔. มิติด้านเทคโนโลยี

ปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การยกระดับเศรษฐกิจและสังคม โดยในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) โดยมีการวัดจากการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (IMD) จากผลการสำรวจจาก ๖๔ ประเทศ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๒๘ จาก ๖๔ ประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยมีแนวโน้มในความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนการดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นรูปแบบดิจิทัลมากขึ้น หน่วยงานภาครัฐและเอกชนได้มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น การพัฒนาแพลตฟอร์มบริการภาครัฐที่สำคัญเป็นแอปพลิเคชัน เพื่อให้บริการของหน่วยงานได้สะดวก รวดเร็ว ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการภาครัฐที่หลากหลายได้ในช่องทางเดียว อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลจะก้าวกระโดดขึ้นมาอย่างรวดเร็ว แต่ยังคงพบปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการพัฒนา เช่น การบริหารจัดการภายในของหน่วยงานต่าง ๆ ยังไม่มีการปรับเปลี่ยนให้เป็นรูปแบบดิจิทัลเท่าที่ควร ทำให้งานบริการต่าง ๆ ยังมีความล่าช้าในการเข้ารับบริการ

๕. มิติด้านสิ่งแวดล้อม

ประเด็นท้าทาย ทั้งวิกฤตสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้แก่ การเผชิญปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งที่มีแนวโน้มรุนแรง

เพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อผลผลิตที่ลดลงทั้งในด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม ซึ่งอาจส่งผลการประกอบต่อวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปของประชาชน ทั้งการดำรงชีวิต อาชีพ ตลอดจนการย้ายถิ่นที่อยู่อาศัย

๖. มิติด้านกฎหมาย

กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการเข้ารับความช่วยเหลือของประชาชน ตลอดจนบริการจากภาครัฐอื่นเป็นประเด็นที่ค่อนข้างท้าทายต่อการทำงานของภาครัฐ ซึ่งเต็มไปด้วยระเบียบของระบบราชการ และเป็นปัญหาที่ภาครัฐไทยประสบมาอย่างยาวนาน

สถานการณ์และแนวโน้มกลุ่มเป้าหมาย พ.ม.

นอกจากสถานการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ แล้ว สถานการณ์แนวโน้มของกลุ่มเป้าหมาย ยังส่งผลกระทบและเป็นปัจจัยท้าทายต่อการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังนี้

๑. สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน

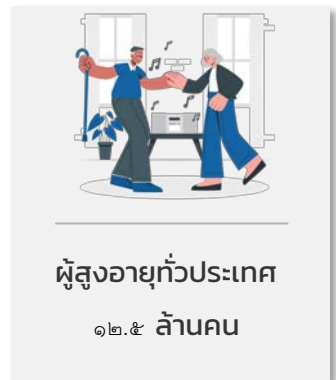

ปัจจุบันมีประชากรเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น ๑๙,๗๒๗,๔๘๗ คน (ร้อยละ ๒๙.๘๑ ของประชากรทั้งประเทศ) จำแนกเป็น เด็กจำนวน ๑๒,๘๖๐,๘๖๕ คน และเยาวชน จำนวน ๖,๘๖๖,๖๒๒ คน (กรมการปกครอง, ๒๕๖๔) ซึ่งมีจำนวนลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับอดีต และในปี ๒๕๖๔ เป็นปีแรกที่อัตราการเกิดลดต่ำจนน้อยกว่า อัตราการตาย เนื่องจากภาวะการณ้เจริญพันธุ์โดยรวมต่ำ และอัตราการมีบุตรน้อยลง

นอกจากนี้ ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่สำคัญ ได้แก่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งในมิติสังคม และมิติทางเศรษฐกิจรวมถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ และสถานการณ์ของเทคโนโลยีที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด เช่น พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีในกลุ่มเด็กและเยาวชน การรับรู้และการเรียนรู้ที่รวดเร็วผ่านเทคโนโลยี ช่องว่างระหว่างความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี และภัยคุกคามจากสื่อออนไลน์ เป็นต้น

๒. สถานการณ์ด้านผู้สูงอายุ

ประเทศไทยมีแนวโน้มเข้าสู่การเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Aged Society) และจะมีผู้สูงอายุเต็มเข้ามาในระบบจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ปัจจุบันมีประชากรผู้สูงอายุทั่วประเทศ จำนวน ๑๒.๕ ล้านคน โดยแบ่งเป็น (๑) เพศหญิง ๗.๒ ล้านคน ซึ่งเป็นผู้สูงอายุวัยต้น (อายุ ๖๐ - ๖๙ ปี) จำนวน ๔.๑ ล้านคน ผู้สูงอายุวัยกลาง (อายุ ๗๐ - ๗๙ ปี) จำนวน ๒.๑ ล้านคน

และผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุ ๘๐ ปีขึ้นไป) จำนวน ๑.๐ ล้านคน (๒) เพศชาย ๕.๓ ล้านคน ซึ่งเป็นผู้สูงอายุวัยต้น (อายุ ๖๐- ๖๙ ปี) จำนวน ๓.๕ ล้านคน ผู้สูงอายุวัยกลาง (อายุ ๗๐- ๗๙ ปี) จำนวน ๑.๔ ล้านคน และผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุ ๘๐ ปีขึ้นไป) จำนวน ๐.๔ ล้านคน ท่ามกลางสถานการณ์ของโลกและประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้เกิดความท้าทายของการเข้าสู่สังคมสูงอายุที่ต้องมีการเตรียมการรองรับ เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร โดยมีผู้สูงอายุจำนวนมากขึ้น วัยเด็ก และวัยแรงงานลดลง ส่งผลต่ออัตราการพึ่งพิง และภาวะทางเศรษฐกิจการคลัง ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาการถูกล่อลวง รวมทั้งการเข้าไม่ถึงสวัสดิการต่าง ๆ ของภาครัฐ รวมทั้งปัญหาการใช้ชีวิตประจำวัน อีกทั้งทางด้านสังคมพบว่าผู้สูงอายุอยู่โดดเดี่ยวถูกทิ้งจำนวนมากถูกกระทำด้วยความรุนแรง เป็นต้น

๓. สถานการณ์ด้านสตรี

จากรายงานสถานการณ์สตรีไทย ประจำปี ๒๕๖๕ รวบรวมโดยกรมกิจการสตรี และสถาบันครอบครัว พบว่า ประเทศไทย มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๖๖.๑๗ ล้านคน แบ่งเป็นผู้หญิง จำนวน ๓๓,๙๖๐,๘๘๔ คน และผู้ชาย จำนวน ๓๒,๓๓๙,๑๑๘ คน มีผู้หญิง มากกว่าผู้ชาย ๑.๖ ล้านคน สัดส่วนผู้หญิง ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๙ (ปี ๒๕๖๒)

ในการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน ผู้หญิงยังคงมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานน้อยกว่าผู้ชาย โดยมีแรงงานผู้หญิงในระบบ จำนวน ๑๗.๖๓ ล้านคน ผู้ชาย มีจำนวน ๒๐.๙๔ ล้านคน ในระดับตัดสินใจ สตรีเข้าไปมีบทบาทมากขึ้นแต่ยังคงอยู่ในอัตราที่ต่ำ ในด้านการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจผู้หญิงวัยทำงานที่อยู่ในตลาดแรงงานมีจำนวน น้อยกว่าแรงงานชาย กว่าครึ่งมีความรู้และทักษะไม่สูงนัก การให้ความรู้และทักษะ เพื่อพัฒนาอาชีพโดยเฉพาะแรงงานสตรีนอกระบบ จะช่วยเสริมการประกอบอาชีพ และเพิ่มพูนรายได้ เป็นต้น

๔. สถานการณ์ด้านครอบครัว

จากรายงานครอบครัวไทย ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า มีครัวเรือนทั่วประเทศ จำนวน ๒๗,๗๐๘,๖๓๕ ครัวเรือน และจากรายงานสถานการณ์ความเข้มแข็งของครอบครัว ประจำปี ๒๕๖๕ พบว่า แนวโน้มทิศทางโครงสร้างครอบครัวไทย ครอบครัวเดี่ยวมีสัดส่วนสูงสุด (๘๓.๖๕%) รองลงมา คือ ครอบครัวขยาย (๑๓.๑๕%) และครอบครัวลักษณะพิเศษมีสัดส่วนต่ำที่สุด (๓.๐๖%) ซึ่งแนวโน้มครอบครัวลักษณะพิเศษพบว่า ครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวมีสัดส่วนสูงสุด

(๓๕.๔๒) รองลงมา คือ ครอบครัวที่ไม่มีบุตร (๑๙.๗๑%) ครอบครัวที่มีสมาชิกอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีตั้งครรภ์/ มีบุตร (๑๕.๙๙%) และครอบครัวผู้สูงอายุดูแลเด็กตามลำพัง (๖.๘๘%) ตามลำดับ จากรูปแบบทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน รวมถึงทัศนคติต่อการดำรงชีวิตและการสร้างครอบครัว ส่งผลให้ประเด็นด้านครอบครัวไทยในอนาคตมีความท้าทายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการสมรสที่มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่การหย่าร้างเพิ่มมากขึ้น รวมถึงปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การตั้งครรภ์ไม่พร้อมที่ยังคงมีอยู่ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการเป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวตามมา นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของครอบครัวเปราะบาง ยากจน มีหนี้สิน โดยเฉพาะผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) เป็นประเด็นท้าทายที่จะต้องร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหา เสริมเกราะป้องกันให้ครอบครัวสามารถรับมือในภาวะวิกฤติที่อาจจะถาโถมเข้ามาในอนาคต

๕. สถานการณ์ด้านคนพิการ

จากรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๕ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พบว่า มีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ ๒,๑๓๘,๑๕๕ คน (ร้อยละ ๓.๒๓ ของประชากรทั้งประเทศ)

**คนพิการ
ที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ
๒,๑๓๘,๑๕๕ คน**

โดยแบ่งเป็นผู้ชาย จำนวน ๑,๑๑๗,๐๕๖ คน (ร้อยละ ๕๒.๒๔) และผู้หญิง จำนวน ๑,๐๒๑,๐๙๙ คน (ร้อยละ ๔๗.๗๖) (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) โดยคาดว่าในอนาคตคนพิการจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จากสถิติพบว่าคนพิการมีจำนวนเพิ่มขึ้นปีเฉลี่ย ปีละ ๑๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศไทยในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Aged Society) เนื่องจากผู้สูงอายุจำนวนมาก มีแนวโน้มว่ามีโอกาสเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและความพิการหรือช่วยเหลือตัวเองไม่ได้เพิ่มมาก

๖. สถานการณ์ด้านคนไร้ที่พึ่ง ผู้กำการขอกาน ราษฎร บนพื้นที่สูง สมาชิกนิคมสร้างตนเอง และประชากร ในพื้นที่โครงการพิเศษ

ปัจจุบันประเทศไทยมีคนไร้ที่พึ่ง ตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑๐.๖๖ ล้านคน ผู้ทำการขอกาน จำนวน ๕,๓๕๘ คน ราษฎรบนพื้นที่สูง ๑,๒๘๗,๙๑๘ คน สมาชิกนิคมสร้างตนเอง จำนวน ๒๘๖,๑๓๓ คน และประชากรในพื้นที่โครงการพิเศษ จำนวน ๖๑๓,๕๑๐ คน ซึ่งปัจจุบันคนไร้ที่พึ่งหรือคนไร้บ้านมีแนวโน้มเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) ทำให้ไม่มีงานทำ และไม่มีรายได้ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีการบูรณาการความร่วมมือร่วมกับสถานประกอบการและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการสร้างงานสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้แก่คนไร้ที่พึ่งทั่วประเทศ

**คนไร้ที่พึ่ง
๑๐.๖๖ ล้านคน**

**ผู้กำการขอกาน
๕,๓๕๘ คน**

๗. สถานการณ์กลุ่มเปราะบาง

ครัวเรือนเปราะบาง

๔,๑๐๔,๔๕๐ ครัวเรือน

ครัวเรือนเปราะบาง

เพิ่มเติมในพื้นที่

๑๕๒,๔๒๖ ครัวเรือน

จากข้อมูลสถิติครัวเรือนเปราะบางของสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP) พบว่า มีครัวเรือนเปราะบางจำนวนทั้งสิ้น ๔,๑๐๔,๔๕๐ ครัวเรือน ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด ทั่วประเทศ (ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๖๔) และสำรวจพบครัวเรือนเปราะบางเพิ่มเติมในพื้นที่ ๑๕๒,๔๒๖ ครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๕) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พม. ได้มีการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางให้สามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการครอบคลุมทุกมิติแบบองค์รวม จำนวน ๗๑๑,๑๑๓ ครัวเรือน

จากสถานการณ์และความท้าทายในการขับเคลื่อนภารกิจ พม. ทั้งในเชิงมิติต่าง ๆ รวมถึงสถานการณ์แนวโน้มของกลุ่มเป้าหมายที่ พม. รับผิดชอบ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์เชิงนโยบายเพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทางนโยบายและยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนภารกิจต่อไป

ส่วนที่ ๓

ผลการดำเนินงาน
สำคัญ ๓ ปี พม.

(กรกฎาคม ๖๒ - กันยายน ๒๕๖๕)

ส่วนที่ ๓

ผลการดำเนินงานสำคัญ ๓ ปี พ.ม.
(กรกฎาคม ๖๒ - กันยายน ๒๕๖๕)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ตลอดจนภารกิจของกระทรวง โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การพัฒนาคนทุกช่วงวัย การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย ตลอดจนบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน โดยมีผลการดำเนินงานที่สะท้อนให้เห็นถึงการบรรลุเป้าหมายทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ที่สำคัญ ดังนี้

๑.

การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง

๒.

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน

๓.

การพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีและครอบครัว

๔.

การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

๕.

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๖.

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำกรรขทาน ราษฎรบนพื้นที่สูง และสมาชิกนคมสร้างตนเอง

๗.

การส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

๘.

การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเครือข่าย

๙.

การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

๑. การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง

ช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับ
ผลกระทบ (COVID-19)

๑๖,๐๗๒,๙๓๕ ราย

ศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล

๘,๑๓๐ ศูนย์

ช่วยเหลือ
กลุ่มเปราะบาง

๑๙๕,๒๙๙ ครัวเรือน

ดำเนินการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ๑๖,๐๗๒,๙๓๕ ราย การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน ให้เข้าถึงสิทธิและสวัสดิการให้ครอบคลุมในทุกมิติแบบองค์รวม และโครงการศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล จำนวน ๘,๑๓๐ ศูนย์ ได้ดำเนินการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางให้สามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการให้ครอบคลุมในทุกมิติแบบองค์รวม จำนวน ๗๑๑,๑๑๓ ครัวเรือน ผ่านกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล จำนวน ๘,๑๔๐ ศูนย์ ซึ่งมีผู้ใช้บริการจากศูนย์ จำนวน ๗๖๔,๐๒๗ ราย และมีการใช้ระบบสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ (MSO - LogBook) เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลวิเคราะห์และประมวลผล จัดทำแผนพัฒนารายครัวเรือน และให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง ซึ่งมีสถิติการบันทึกข้อมูลแล้ว จำนวน ๑๙๕,๒๙๙ ครัวเรือน นอกจากนี้ มีการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบเงินอุดหนุนหรือเงินสงเคราะห์ต่าง ๆ จำนวน ๑,๓๓๑,๒๐๕ ราย การช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๒๓,๒๖๘ ราย และการให้การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมผ่านช่องทางของศูนย์ช่วยเหลือสังคม จำนวน ๑๔๐,๐๗๔ กรณี

๒. การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน

เงินอุดหนุนเพื่อการ
เลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

๒,๗๓๗,๒๓๐ ราย

สภาเด็กและเยาวชน

๗๖๐,๕๒๒ ราย

สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน
พัฒนาเข้าสู่มาตรฐานฯ

๑,๘๗๔ แห่ง

พัฒนาทักษะอาชีพ
ให้แก่เด็กและเยาวชน

๑๑,๓๗๒ ราย

ขับเคลื่อนนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน ๒,๗๓๗,๒๓๐ ราย การส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ ๒๑ จำนวน ๔๒,๒๕๔ ราย ขับเคลื่อนงานสภาเด็กและเยาวชน จำนวน ๗๖๐,๕๒๒ ราย และดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาสังคม ๑๓,๔๖๔ กิจกรรม การพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการและให้บริการสวัสดิการแก่เด็ก เยาวชน และครอบครัว จำนวน ๕๘,๑๖๑ ราย การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย จำนวน ๑๑๓,๕๓๒ ราย สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานฯ จำนวน ๑,๘๗๔ แห่ง การเปิดสถานรับเลี้ยงเด็ก Day Care/ Night Care เพื่อช่วยเหลือผู้ปกครองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) จำนวน ๔ แห่ง และการพัฒนาทักษะอาชีพให้แก่เด็กและเยาวชน จำนวน ๑๑,๓๗๒ ราย นอกจากนี้มีการสนับสนุนให้เด็ก ครอบครัว และครอบครัวอุปถัมภ์ ได้รับการสงเคราะห์ คຸ້ມครองสวัสดิภาพและการเลี้ยงดูที่เหมาะสม จำนวน ๒๒,๒๒๙ ราย และสนับสนุนองค์กรจัดกิจกรรมโครงการ จำนวน ๗๖ โครงการ

๓. การพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีและครอบครัว

ศูนย์บริการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัว ทั้ง ๑๒ แห่ง
ให้บริการกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๕,๑๘๒ ราย

ระบบเพื่อนครอบครัว :
Family Line

ดำเนินการขับเคลื่อนศูนย์บริการแม่เลี้ยงเดี่ยวและครอบครัว ทั้ง ๑๒ แห่ง เพื่อให้บริการกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๕,๑๘๒ ราย การพัฒนาทักษะอาชีพและสนับสนุนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ/ ต่อยอดอาชีพ/ สร้างโอกาสธุรกิจสตรี จำนวน ๕๖,๗๓๔ ราย การส่งเสริมสถานภาพการมีส่วนร่วมและการตัดสินใจทางการเมืองและสังคมของสตรี จำนวน ๑,๒๐๗ ราย นอกจากนี้ มี การสนับสนุนศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนและภาคีเครือข่าย ในการจัดโครงการ/ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว จำนวน ๒,๘๔๘ โครงการ ซึ่งมีผู้เข้าร่วม จำนวน ๔๒๓,๕๒๓ ราย การพัฒนาระบบเพื่อนครอบครัว : Family Line ซึ่งมีผู้เข้ามาศึกษาองค์ความรู้ จำนวน ๙๖,๘๐๑ ครั้ง การช่วยเหลือผู้ถูกระงับความรุนแรงในครอบครัว จำนวน ๖,๔๐๖ ราย และการจัดกิจกรรมรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว ซึ่งมีผู้เข้าร่วม จำนวน ๑๖๓,๓๔๒ ราย

๔. การพัฒนาสังคมสูงวัยคุณภาพ

ดำเนินการเตรียมความพร้อมเครือข่าย และพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสังคมสูงวัย จำนวน ๒,๒๑๗ เครือข่าย ๙,๕๘๐ ราย การส่งเสริมการทำงานรองรับสังคมสูงวัย เช่น การให้บริการกู้ยืมเงินประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ จากกองทุนผู้สูงอายุ จำนวน ๒๑,๒๗๓ ราย และสนับสนุนกลุ่ม/ ชมรมจัดกิจกรรม โครงการ จำนวน ๔๖๔ โครงการ รวมทั้งการสร้างอาชีพผู้ดูแลผู้สูงอายุ อย่างมืออาชีพ และการสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุในโครงการเพื่อนสูงวัย

จำนวน ๒,๒๑๗ เครือข่าย ๙,๕๘๐ ราย การส่งเสริมการทำงานรองรับสังคมสูงวัย เช่น การให้บริการกู้ยืมเงินประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุจากกองทุนผู้สูงอายุ จำนวน ๒๑,๒๗๓ ราย การพักชำระหนี้เงินกู้กองทุนผู้สูงอายุ จำนวน ๒,๖๕๔ ราย และสนับสนุนกลุ่ม/ชมรมจัดกิจกรรมโครงการ จำนวน ๔๖๔ โครงการ รวมทั้งการสร้างอาชีพผู้ดูแลผู้สูงอายุอย่างมืออาชีพ และการสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุในโครงการเพื่อนสูงวัย (Care Befriend) จำนวน ๑๔,๓๕๐ ราย การส่งเสริมการเข้าถึงหลักประกันทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การจ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษแก่ผู้สูงอายุที่ได้รับสิทธิสวัสดิการเบี้ยยังชีพ จำนวน ๑๐,๙๔๖,๖๔๖ ราย การสนับสนุนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่รับบริการ จำนวน ๑๐๘,๔๑๕ ราย การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ จำนวน ๑๐,๗๑๓ คน การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในการทำงาน และการเป็นผู้สูงอายุที่มีพลัง เช่น การพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ) จำนวน ๔๔,๙๑๗ ราย การถ่ายทอดคลังปัญญาผู้สูงอายุ จำนวน ๑๒,๐๕๑ ราย ส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกอบรมความรู้ด้านผู้สูงอายุ จำนวน ๖,๕๘๑ ราย

**พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ
เพื่อรองรับสังคมสูงวัย**

- ๒,๒๑๗ เครือข่าย
- ๙,๕๘๐ ราย

**สร้างงาน สร้างอาชีพ
ให้แก่ผู้สูงอายุในโครงการ
เพื่อนสูงวัย
(Care Befriend)**

๑๔,๓๕๐ ราย

**พักชำระหนี้เงินกู้
กองทุนผู้สูงอายุ**

๒,๖๕๔ ราย

๕. การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

จ้างงานคนพิการในสถาน
ประกอบการและหน่วยงาน
ภาครัฐ ๖๖,๗๑๕ ราย

จดทะเบียนเพื่อเข้าถึง
สิทธิสวัสดิการ
๙๓,๒๒๕ ราย

จัดสิ่งอำนวยความสะดวก
ความสะดวกคนพิการ
๑๔๗,๒๐๔ ราย

ดำเนินการปรับสวัสดิการเบี้ยความพิการ จากเดือนละ ๘๐๐ บาท เป็น ๑,๐๐๐ บาท จำนวน ๑,๑๗๗,๒๑๙ ราย การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิคนพิการ จำนวน ๙๑๙,๐๙๓ ราย การส่งเสริมและสนับสนุนการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการและหน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินการตามมาตรา ๓๓ และ มาตรา ๓๕ จำนวน ๖๖,๗๑๕ ราย การส่งเสริมการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ จำนวน ๑๔๗,๒๐๔ ราย การให้บริการกู้ยืมเงินประกอบอาชีพสำหรับคนพิการและผู้ดูแล จำนวน ๗๓,๗๙๙ ราย การพักชำระหนี้เงินกู้กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๑๐,๘๘๐ ราย และสนับสนุนองค์กรด้านคนพิการและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมโครงการ จำนวน ๕,๔๘๔ องค์กร/ ๘,๓๘๓ โครงการ /กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓,๐๗๔,๐๒๖ ราย นอกจากนี้ มีการปฏิรูปการขึ้นทะเบียนคนพิการ ซึ่งมีคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนเพื่อเข้าถึงสิทธิสวัสดิการ จำนวน ๙๓,๒๒๕ ราย การคุ้มครองสวัสดิภาพและพิทักษ์สิทธิคนพิการ จำนวน ๑๓,๖๒๑ ราย การส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาอาชีพของคนพิการ จำนวน ๕๗,๕๓๘ ราย

๖. การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้ที่พึ่ง ผู้กำการขอทาน ราษฎรบนพื้นที่สูง และสมาชิกนิคมสร้าง

การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนไร้ที่พึ่ง และผู้ทำการขอทาน จำนวน ๔๕๓,๐๑๘ ราย การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรกลุ่มเป้าหมายพิเศษในพื้นที่ จำนวน ๑๖๕,๒๑๖ ราย การส่งเสริมความรู้และพัฒนาอาชีพรายได้ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๒,๓๔๒ ราย

นอกจากนั้น มีการพัฒนาเยาวชน
ชนเผ่าเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ จำนวน
๘๖๓ ราย การส่งเสริมอัตลักษณ์และ
ภูมิปัญญา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีราษฎร
บนพื้นที่สูง จำนวน ๑,๒๘๗,๙๑๘ ราย และ
มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว จำนวน
๓๘๙,๔๔๖ ราย การส่งเสริมและสนับสนุน
การพัฒนาสังคมในนิคมสร้างตนเอง
(ขับเคลื่อนสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ)
BCG จำนวน ๒,๕๑๑ ราย

ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ
คนไร้ที่พึ่ง และผู้พิการชกทาน
๔๕๓,๐๑๘ ราย

๗. การส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

ปรับปรุง ซ่อมแซม ต่อเติมที่อยู่อาศัย
สำหรับกลุ่มเปราะบาง
๔๕,๙๕๕ ครัวเรือน

ปรับปรุง ซ่อมแซม ต่อเติมที่อยู่อาศัย สำหรับกลุ่มเปราะบาง
จำนวน ๔๕,๙๕๕ ครัวเรือน ดังนี้ ๑) บ้านพอเพียง จำนวน ๗๗,๑๓๕ ครัวเรือน
๒) ปรับปรุงที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ จำนวน ๑๔,๙๐๒ ครัวเรือน
๓) ปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ จำนวน ๑๒,๑๓๓ ครัวเรือน
๔) ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยสำหรับราษฎรยากจนและผู้ด้อยโอกาสในจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ จำนวน ๘,๔๐๐ ครัวเรือน และ ๕) ปรับปรุงที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุรายได้น้อย
และผู้ยากไร้ ภายใต้โครงการบ้านสบายเพื่อขยายตา จำนวน ๑๕๐ ครัวเรือน นอกจากนี้
มีการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย จำนวน ๔,๘๒๓ ครัวเรือน ได้แก่
๑) การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยบ้านมั่นคง จำนวน ๒๑,๑๕๑ ครัวเรือน
๒) การพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองเปรมประชากร จำนวน ๓,๙๗๑ ครัวเรือน
๓) การพัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราวกรณีภัยพิบัติไฟไหม้ไถ่เรือ จำนวน ๒,๔๐๒ ครัวเรือน
รวมทั้งมีการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย จำนวน ๑๑,๑๑๘ หน่วย
และสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัย สำหรับผู้มีรายได้น้อย
จำนวน ๖,๗๔๕ ครัวเรือน

๘. การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเครือข่าย

อพ.ว.

๓๐๖,๔๙๗ ราย

การส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ให้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นกลไกการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ จำนวน ๓๐๖,๔๙๗ ราย การส่งเสริมบทบาทและพัฒนา ศักยภาพองค์กรเครือข่าย และภาคประชาสังคม ให้เข้ามามี ส่วนร่วมเป็นกลไกการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ จำนวน ๘,๗๘๐ แห่ง ๓,๒๔๐ ตำบล ๑,๔๕๓ กองทุน ๖,๓๙๐ องค์กร

ดังนี้ ๑) สภาเด็กและเยาวชน จำนวน ๘,๗๗๘ แห่ง ๒) สภาองค์กรชุมชน จำนวน ๓,๒๔๐ ตำบล ๓) กองทุนสวัสดิการชุมชน จำนวน ๑,๔๕๕ กองทุน ๔) เครือข่ายด้านคนพิการ จำนวน ๑,๔๗๐ องค์กร ๕) เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ จำนวน ๘๐๓ เครือข่าย ๕) เครือข่ายด้านสตรีและครอบครัว จำนวน ๓,๓๖๙ องค์กร ๖) องค์กรสาธารณประโยชน์ทั้งในและต่างประเทศ จำนวน ๖๒๙ องค์กร ๗) องค์กรสวัสดิการชุมชน จำนวน ๒๘๘ องค์กร และ ๘) องค์กรเอกชนและ ภาคประชาชน จำนวน ๑๔๘ องค์กร

๙. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

จากผลการจัดอันดับ TIP Report ในปี ๒๕๖๕ ประเทศไทยสามารถยกระดับการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ โดยอยู่ในระดับ Tier ๒ จาก Tier ๒ WL ในปี ๒๕๖๔ โดยได้ดำเนินการส่งเสริมสร้างความตระหนักรู้แก่ กลุ่มเป้าหมายและพัฒนาศักยภาพเพื่อการป้องกันการ ค้ามนุษย์ จำนวน ๑๔๙,๙๓๑ ราย การช่วยเหลือคุ้มครอง ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จำนวน ๖,๒๒๕ ราย นอกจากนี้ มีการสนับสนุนเงินช่วยเหลือผู้เสียหาย จำนวน ๖,๑๗๑ ครั้ง การสนับสนุนโครงการ จำนวน ๒๐๙ โครงการ และการสนับสนุนเงินรางวัลและค่าตอบแทน จำนวน ๑๗๕ คดี จากกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ช่วยเหลือคุ้มครอง
ผู้เสียหาย
จากการค้ามนุษย์
๖,๒๒๕ ราย

ส่วนที่ ๔

นโยบายและทิศทาง
ยุทธศาสตร์ พม.

ปี ๒๕๖๖

ประชาชนเข้าถึงโอกาส
และการคุ้มครองทางสังคม
มีความมั่นคงในชีวิต

ส่วนที่ ๔

นโยบายและทิศทางยุทธศาสตร์ พ.ม. ปี ๒๕๖๖

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มุ่งมั่นดำเนินการภารกิจ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคาดหวังว่าคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสนในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ประชาชนเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ตลอดจนได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกช่วงวัย ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้กำหนดนโยบายและทิศทางยุทธศาสตร์พุ่งเป้าในการขับเคลื่อนภารกิจประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

ทิศทางยุทธศาสตร์ พ.ม.

วิสัยทัศน์

ประชาชนเข้าถึงโอกาส และ
การคุ้มครองทางสังคม
มีความมั่นคงในชีวิต

พันธกิจ

๑. เสริมสร้างศักยภาพคนและสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว
๒. เสริมสร้างโอกาสและการคุ้มครองทางสังคมอย่างเท่าเทียม
๓. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน
๔. ยกกระดับองค์กรให้มีผลสัมฤทธิ์สูงสุดด้วยธรรมาภิบาลและเทคโนโลยีดิจิทัล

ยุทธศาสตร์พุ่งเป้า ๔ ด้าน

๑ พัฒนาศักยภาพคน
และสร้างความเข้มแข็ง
ของสถาบันครอบครัว
อย่างยั่งยืน

๒ สร้างโอกาสและ
ยกระดับการคุ้มครอง
ทางสังคมสำหรับคน
ทุกช่วงวัย

๓ พัฒนาทุนทางสังคม
สร้างการมีส่วนร่วม
เสริมเศรษฐกิจฐานราก
สู่การเป็นหุ้นส่วน
การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

๔ มุ่งพัฒนาองค์กร
ให้มีสมรรถนะและ
ผลสัมฤทธิ์สูงเพื่อรองรับ
การเปลี่ยนแปลง
ในยุคดิจิทัล

เป้าประสงค์

- ๑) คนทุกช่วงวัยได้รับโอกาสและการพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ และครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเองได้
- ๒) ประชาชนทุกช่วงวัยได้รับการคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต
- ๓) องค์กรเครือข่ายมีความเข้มแข็งและร่วมเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาสังคม อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ
- ๔) องค์กร พ.ม. ก้าวสู่องค์กรยุคดิจิทัลมีผลสัมฤทธิ์สูง และบุคลากรมีทักษะที่จำเป็นในการขับเคลื่อนงานในศตวรรษที่ ๒๑

ยุทธศาสตร์มุ่งเป้า ๔ ด้าน

๑. พัฒนาศักยภาพคนและสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวอย่างยั่งยืน

- พัฒนาทักษะสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนทุกช่วงวัย
- ส่งเสริมให้กลุ่มเปราะบางทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย ได้รับการพัฒนาศักยภาพทักษะอาชีพ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต
- เตรียมความพร้อมในการพัฒนาคนเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัย และพัฒนาทักษะผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพเหมาะสมตามช่วงวัย
- ส่งเสริมการสร้างครอบครัวและเตรียมความพร้อมของพ่อแม่ ผู้ปกครองให้มีทักษะในการเลี้ยงดูบุตรหลาน
- ส่งเสริมการสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อครอบครัว ให้สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้

๒. สร้างโอกาสและยกระดับการคุ้มครอง ทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย

- 1 กำหนดนโยบาย มาตรการ ในการคุ้มครองทางสังคม รวมถึงการพัฒนา
นวัตกรรมทางสังคม เพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ
ในทุกมิติ
- 2 ยกระดับการคุ้มครองทางสังคม โดยการจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐาน
การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิ การสร้างหลักประกันทางสังคม สำหรับ
คนทุกช่วงวัย กลุ่มเปราะบาง กลุ่มผู้ประสบปัญหาทางสังคม และ
กลุ่มเป้าหมายของกระทรวงแบบพุ่งเป้า ให้สอดคล้องกับสถานการณ์
ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
- 3 พัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือเยียวยาในสถานการณ์วิกฤติอย่าง
ทันทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
- 4 สร้างโอกาสและการพัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนเปราะบางแบบพุ่งเป้า
- 5 เสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินที่มั่นคงและ
ได้มาตรฐาน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตให้กับประชาชน
ในทุกกลุ่มเป้าหมาย
- 6 ยกระดับการบริหารจัดการกองทุนในสังกัดกระทรวง พม. เพื่อขับเคลื่อน
การคุ้มครองทางสังคมคนทุกช่วงวัย

๓. พัฒนากุณทางสังคม สร้างการมีส่วนร่วม เสริมเศรษฐกิจฐานราก สู่การเป็นหุ้นส่วน การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

- 1 สานพลังเครือข่าย ร่วมกับภาคธุรกิจเพื่อสังคม วิชากิจเพื่อสังคม
ภาคประชาสังคม องค์กรชุมชน องค์กรตามกลุ่มเป้าหมาย
สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรระหว่าง
ประเทศ เพื่อเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน
- 2 ส่งเสริมการลงทุนทางสังคมในรูปแบบใหม่
- 3 การปรับกลไกการขับเคลื่อนงานเชิงพื้นที่ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสังคม
แบบองค์รวม

-
 การเสริมสร้างพลเมืองที่มีส่วนร่วม (Engage Citizen) พลเมืองตื่นรู้ (Active Citizen) อาสาสมัครพัฒนาสังคมจิตอาสา เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม
-
 เสริมสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการเพิ่มมูลค่าและความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์และทุนทางสังคม

๔. มุ่งพัฒนาองค์กรให้มีบรรณและผลสัมฤทธิ์สูง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

-
 ปรับเปลี่ยนองค์กร พม. ศูนย์ยุคดิจิทัล โดยการพัฒนาและบูรณาการข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายรวมถึงการพัฒนากระบวนการและบริการที่สะดวกเข้าถึงง่ายด้วยดิจิทัล ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมในการพัฒนาองค์กร
-
 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร การปรับโครงสร้างให้มีความยืดหยุ่น ตลอดจนการพัฒนากฎหมาย ระเบียบ ประกาศต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงรวมถึงสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร
-
 มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะบุคลากร (Skillsets) ในการทำงานในยุคดิจิทัล และศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งการปลูกฝังบุคลากรให้มีกรอบความคิด (Mindset) ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองมุ่งประโยชน์ส่วนรวมรวมถึงการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการทำงาน
-
 สื่อสารสังคมสร้างภาพลักษณ์องค์กรทั้งในเชิงนโยบายและการขับเคลื่อนภารกิจ เพื่อสร้างการรับรู้ของกลุ่มเป้าหมายและภาคส่วนต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นนโยบายสำคัญในการขับเคลื่อน พ.ม.

๑.

การพัฒนาเด็กและเยาวชน

๑.๑ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย

ยกระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้มาตรฐานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ติดตามการประเมินคุณภาพของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กปฐมวัยเติบโตอย่างมีคุณภาพและมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย

๑.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และทักษะการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ ๒๑

การพัฒนาเด็กและเยาวชนในครอบครัวและชุมชนพัฒนาศักยภาพเน้นให้มีความพร้อมก้าวสู่การเป็นผู้นำในศตวรรษที่ ๒๑ ผ่านกลไกสภาเด็กและเยาวชนเป้าหมาย จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ คน และเกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาฯ ภายใต้หลักสูตร 7Q นักสังคมสงเคราะห์น้อย

และยุวนักพัฒนาสังคม เพื่อเกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และสังคม นอกจากนี้ ได้พัฒนาเด็กและเยาวชนในสถานรองรับ เป้าหมาย ๕,๐๐๐ ราย โดยจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความสนใจของเด็กตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) สำหรับกลุ่มเด็กเล็ก และเตรียมความพร้อมให้กลุ่มเด็กวัยเรียน ดังนี้ พัฒนาความสามารถด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ ภาษา พัฒนากิจกรรมบริหารจัดการด้านการเงินการออม เตรียมความพร้อม คีนสู่สังคมและครอบครัว และเตรียมความพร้อมสู่เส้นทางสายอาชีพตามศักยภาพควบคู่กับการปลูกฝังแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันเพาะกล้าคุณธรรม

๑.๓ การคุ้มครองและการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับเด็กและเยาวชน

การสร้างสังคมไทยที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสังคม ที่ส่งผลกระทบต่อเด็กที่สามารถเกิดขึ้นได้ในหลายพื้นที่ที่เด็กใช้ชีวิต ตั้งแต่ บ้าน โรงเรียน ศูนย์เด็กเล็ก สถานดูแลเด็ก และชุมชน นอกจากนี้ ได้ขับเคลื่อนนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ให้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒,๕๗๙,๐๔๖ คน ได้รับการส่งเสริมการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ ตลอดจนการสร้าง ความเข้มแข็งให้ครอบครัว โดยการหนุนเสริมสวัสดิการ ให้ครอบครัว และชุมชน สามารถดูแลเด็กได้ รวมถึง ขับเคลื่อนการเลี้ยงดูทดแทนในรูปแบบทางเลือกที่มีความจำเป็นเพื่อให้เด็กสามารถมีทางเลือกด้านการเลี้ยงดู ทดแทนในรูปแบบครอบครัวประเภทอื่น ตลอดจนส่งเสริม สวัสดิการเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน จำนวน ๑๗๒,๖๒๕ คน และเงินอุดหนุนเด็กในครอบครัว เครือญาติอุปถัมภ์ จำนวน ๕,๒๔๗ คน

๒.

การพัฒนาด้านสตรี ครอบคลุม

๒.๑ ขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว

เพื่อขับเคลื่อนต้นแบบการจัดสวัสดิการให้แก่ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว โดยเฉพาะแม่เลี้ยงเดี่ยวเปราะบางที่เข้ารับบริการในศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว และสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพผ่านแนวคิด ๔ Smarts คือ Smart Mind การเสริมความรู้สร้างพลังใจ Smart Knowledge การให้องค์ความรู้ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตและการดูแลบุตร Smart Job การส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพแบบครบวงจร และ Smart Community การสร้างความร่วมมือเครือข่ายในการทำงานร่วมกันในพื้นที่ รวมถึงการให้บริการความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ ตามความจำเป็นผ่านช่องทางที่หลากหลายอย่างครบวงจร เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่หน่วยงานอื่นสามารถนำไปปรับใช้และขยายผลการดำเนินงานจัดสวัสดิการแก่ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว จำนวน ๒,๔๐๐ คน

๒.๒ การพัฒนาทักษะอาชีพแก่ครัวเรือนเปราะบางสู่ความยั่งยืน

เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่ครัวเรือนเปราะบาง ผ่านการพัฒนาทักษะทางอาชีพ โดยมุ่งเน้นการบูรณาการและสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการยกระดับอาชีพครบวงจร พัฒนาความเชี่ยวชาญ ต่อยอดผลิตภัณฑ์และแบรนด์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ขยายช่องทางการตลาด รวมถึงเสริมสร้างองค์ความรู้มุมมองแนวความคิดเกี่ยวกับธุรกิจในยุคดิจิทัลให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการฝึกอาชีพ ให้สามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาอาชีพได้อย่างยั่งยืน จำนวน ๑๒,๐๐๐ คน

๒.๓ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อครอบครัวลดความรุนแรงในสังคม

เพื่อการสร้างสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์ ปลอดภัยให้แก่สมาชิกครอบครัว เสริมทักษะการเลี้ยงดูบุตรหลาน และสมาชิกครอบครัวทุกช่วงวัยโดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นทักษะชีวิตทุกช่วงวัย รวมถึง การป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว สร้างวินัยทางการเงินส่งเสริมการออมในครอบครัว การให้คำปรึกษา เชื่อมระบบการช่วยเหลือส่งต่อครอบครัวผ่านช่องทางเครื่องมือที่เป็นนวัตกรรมที่ทันสมัย เข้าถึงง่าย เหมาะกับคนทุกช่วงวัย รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพกลไกเครือข่ายให้ทำงานบูรณาการแบบหุ้นส่วนความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนงานด้านครอบครัว จำนวน ๖๘,๑๐๐ คน ๒๐๐ องค์กรเครือข่าย

๒.๔ เสริมพลังสตรีและขับเคลื่อนความเสมอภาคระหว่างเพศ

เพื่อเสริมพัฒนาศักยภาพสตรีในทุกมิติ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีให้มีบทบาทในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาโลก นโยบายภาครัฐ และเครื่องมือให้สอดคล้องตามหลักการระหว่างประเทศและในประเทศในการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ รวมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเคารพและคุ้มครองสิทธิของสตรี และผู้ที่มีความแตกต่างจากเพศโดยกำเนิด บูรณาการมิติพิเศษภาวะเข้าสู่กลไกการทำงานแบบบูรณาการระหว่างเครือข่ายทุกภาคส่วน ตลอดจนพัฒนาระบบข้อมูลด้านการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ จำนวน ๔,๙๓๕ คน ๑๑๓ องค์กรเครือข่าย

๓.

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๓.๑ การส่งเสริมการสร้างงานสร้างอาชีพคนพิการ

จำนวน ๗๗,๒๐๐ ราย ส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพคนพิการ (๕,๒๐๐ ราย) ด้วยการสร้างทักษะใหม่ที่จำเป็นให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (Reskill) การพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้นเพื่อรองรับการเติบโตในอนาคต (Upskill) รวมถึงการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ต้องนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงาน (Newskill) ที่เหมาะสมกับคนพิการแต่ละประเภท การส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงแหล่งทุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (๑๗,๐๐๐ ราย) รวมทั้งการส่งเสริมการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐ (๕๕,๐๐๐ ราย)

๓.๒ การประเมินและจัดลำดับมาตรฐานการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ (Ranking)

จำนวน ๑,๐๐๐ แห่ง ทั่วประเทศ โดยการส่งเสริมและผลักดันให้หน่วยงานสถานที่ราชการ สถานที่สาธารณะ บริการสาธารณะต่าง ๆ สถานที่ท่องเที่ยว วัด โบราณสถาน สถานที่ภาคเอกชน มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นไปตามมาตรฐาน โดยคนพิการและทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

๓.๓ การจัดสวัสดิการการจัดหาครอบครัวอุปการะให้แก่คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล

จำนวน ๒๐๐ ราย เพื่อให้คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลได้อยู่กับครอบครัว และส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมและเป็นการคุ้มครองสิทธิและจัดสวัสดิการด้านสังคม ให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งลดจำนวนคนพิการที่รอเข้าสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการ

๓.๔ การพัฒนาศูนย์บริการคนพิการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Services)

จำนวน ๒๑๔ แห่งทั่วประเทศ ในการให้บริการออกบัตรประจำตัวคนพิการ ณ สถานพยาบาล รวมทั้งการพัฒนา รูปแบบการใช้บริการคนพิการเชิงรุกในรูปแบบหน่วยเคลื่อนที่ (Mobile unite) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้คนพิการที่มีความพิการรุนแรง หรือไม่สามารถเดินทางมาทำบัตรประจำตัวคนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิ สวัสดิการ ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และเป็นการอำนวยความสะดวก ในการรับบริการจากหน่วยงานของรัฐได้แบบครบวงจร

๔.

การพัฒนาสังคมสูงวัยคุณภาพ

๔.๑ การเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย

เพื่อขยายผลองค์ความรู้การเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้สูงอายุคุณภาพ สำหรับ ๔ กลุ่มวัย ได้แก่ วัยเรียนรู้ปูพื้นฐาน (แรกเกิด – ๑๗ ปี) วัยผจญภัย ตามหา Passion (๑๘ – ๒๔ ปี) วัยเสริมสร้างความมั่นคง (๒๕ – ๕๙ ปี) วัย Strong Together (๖๐ ปีขึ้นไป) ผ่านเครือข่ายต่าง ๆ จำนวน ๖๐ เครือข่าย พร้อมทั้งรณรงค์สร้างความตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ ผ่านกิจกรรมงานวันผู้สูงอายุ ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ

๔.๒ การส่งเสริมการทำงานรองรับสังคมสูงวัย

เพื่อพัฒนาผู้ดูแลผู้สูงอายุมืออาชีพ ประกอบด้วย การพัฒนาผู้ดูแลผู้สูงอายุ Caregiver อย่างมืออาชีพ ๔๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๔๐ คน การพัฒนา อาสาสมัคร พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านผู้สูงอายุ (อพมส.) เพื่อเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุมืออาชีพ ๗๐ ชั่วโมง จำนวน ๑๐๐ คน และเพื่อนสูงวัย (Care Befriend) จำนวน ๕๐๐ คน (ผู้ดูแลรูปแบบใหม่) พร้อมทั้ง สนับสนุนเงินทุนกู้ยืมประกอบอาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สูงอายุมีโอกาสในการเข้าถึงแหล่ง เงินทุนประกอบอาชีพ ได้แก่ การให้บริการกู้ยืมเงิน ทุนประกอบอาชีพ ทั้งรายบุคคล วงเงินไม่เกิน คนละ ๓๐,๐๐๐ บาท รายกลุ่ม จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน วงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๔.๓ การส่งเสริมการเข้าถึงหลักประกันทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

เพื่อให้ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมเข้าถึง หลักประกันทางสังคมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้แก่ การให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก จำนวน ๑๒,๕๐๐ ราย และการสนับสนุนการจัดการศพ ผู้สูงอายุตามประเพณี จำนวน ๑๐๖,๓๕๕ ราย การส่งเสริม จิตอาสาในรูปแบบธนาคารเวลา จำนวน ๑,๕๐๐ คน และการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ จำนวน ๒,๒๘๐ คน

๔.๔ การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในการทำงานและ การเป็นผู้สูงอายุที่มีพลัง (Active Ageing)

เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเอง พัฒนาทักษะ ความรู้ ที่เหมาะสม และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ ทั้งในรูปแบบการรวมกลุ่ม และการเรียนรู้แบบออนไลน์ และการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ในโรงเรียนผู้สูงอายุ การถ่ายทอดภูมิปัญญา จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรม ในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ๑,๙๒๓ แห่ง

๔ .

การพัฒนากลุ่มคนไร้ที่พึ่ง

๔.๑ คุ้มครองและพัฒนาศักยภาพเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง

ให้การคุ้มครองสวัสดิภาพกลุ่มเป้าหมาย ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน พัฒนาระบบการดูแล สำหรับผู้อยู่ในภาวะพึ่งพิง ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้อง กับสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล พื้นฟูสมรรถภาพ

เพื่อสร้างโอกาสให้ได้รับการจ้างงานและมีทางเลือกกลับสู่ครอบครัวและชุมชน ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพเสริมสร้างคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง เพื่อคุณภาพชีวิต ที่ดีในทุกมิติ จำนวน ๒๙,๕๔๐ ครอบครัว โดยนำรูปแบบการดูแลทางสังคมแบบ องค์กรรวม (Holistic Social Care) มาใช้ รวมถึงการยกระดับระบบและกลไก การให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายให้เข้าถึงบริการสวัสดิการสังคม

๕.๒ เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับกลุ่มเปราะบางตามแนวคิด BCG

เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางในพื้นที่นิคมสร้างตนเองและพื้นที่สูง มุ่งยกระดับงานในเชิงพัฒนาเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งเป็นการพัฒนา ๓ เศรษฐกิจ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) สร้างมูลค่าผลผลิตโดยแปรรูปพืชระยะสั้น ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรพืชกินได้ แปรรูปพืชสมุนไพร เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย การแปรรูปวัสดุเหลือใช้เป็นผลิตภัณฑ์ ปลูกไม้มีค่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว เน้นการปลูกเพื่อบริโภคสู่การลดรายจ่าย ส่งเสริมการออมเพื่อเพิ่มรายได้ แก้ไขปัญหาหนี้สิน ส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์แบบออนไลน์และทั่วไป เรียนรู้การตลาดแบบครบวงจร ต่อยอดแปรรูปผลิตภัณฑ์ พัฒนาสินค้าสู่มาตรฐาน รวมทั้งการนำแนวคิดระบบ “เกษตรแปลงใหญ่” ที่เน้นการผลิตสินค้าทางการเกษตรเป็นกลุ่มเพื่อจัดจำหน่าย และให้ภาครัฐ รวมทั้งเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุน เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง

๕.๓ เสริมพลังภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการ

ส่งเสริมองค์กรภาคธุรกิจให้เป็นหุ้นส่วนความรับผิดชอบต่อสังคม CSR สนับสนุนกลไกในการจัดสวัสดิการสังคม ในชุมชน สนับสนุนการรวมกลุ่มของบุคคล/องค์กร อาสาสมัคร รวมถึงส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและจัดสวัสดิการสังคมทุกมิติ การเพิ่มจำนวนอพม. ทั่วประเทศ ให้ครอบคลุมการช่วยเหลือ

ดูแลกลุ่มเปราะบางได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็วในอัตราส่วน อพม. ๑ คน ดูแลกลุ่มเป้าหมาย ๔๐ คริวเรือน และยกระดับศักยภาพให้ อพม. มีทักษะความรู้ และศักยภาพในการจัดการรายกรณี (Case Management) เพื่อให้สามารถดูแลช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายผู้ประสบปัญหาทางสังคมได้อย่างเหมาะสม รวมถึงการสร้างชุมชน Actives Citizens Community เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ โดยเปิดตัวสถาบันพลเมืองดีไทย ให้ความรู้ทักษะ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนทั่วไป อาสาสมัคร ภาครีเอกชน และภาคประชาสังคม

๖.

การเสริมสร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

๖.๑ การพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท

โดยแก้ไขปัญหาและพัฒนาที่อยู่อาศัยของ ผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมืองและชนบท โดยมีโครงสร้างพื้นฐานระบบ สาธารณูปโภค สาธารณูปการและสิ่งแวดล้อมที่ดี มีรูปแบบ สอดคล้องกับวิถีชีวิต และความสามารถในการใช้จ่าย ของคนในชุมชน ๓,๗๕๐ คริวเรือน สนับสนุนให้ชุมชนได้

ดูแลและช่วยเหลือผู้อยู่อาศัยที่เป็นผู้ยากจนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย ทั้งการซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติมบ้าน ที่มีสภาพทรุดโทรมที่อาจเป็นภัยต่อชีวิตและ ทรัพย์สินของผู้อยู่อาศัยได้ ๒๕,๐๐๐ คริวเรือน พัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง เปรมประชากร ๑๐๐ คริวเรือน และสนับสนุนชุมชนที่ประสบภัยพิบัติ ไฟไหม้ ไล้รื้อ หรือจำเป็นต้องรื้อย้าย ๑,๐๐๐ คริวเรือน รวมทั้งพัฒนาศักยภาพชุมชน ให้เข้มแข็งสามารถวางแผนจัดการที่อยู่อาศัยร่วมกันในระดับพื้นที่ร่วมกับหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถเชื่อมโยงกับงานพัฒนาด้านต่าง ๆ ด้วยกระบวนการ มีส่วนร่วมอย่างบูรณาการ ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สวัสดิการ และสิ่งแวดล้อม

๖.๒ การพัฒนาที่อยู่อาศัยในระดับราคาที่รับภาระได้

การเคหะแห่งชาติ (กคช.) ขับเคลื่อนพันธกิจ “สร้างบ้านคุณภาพที่ทุกคนเป็นเจ้าของได้” โดยดำเนินการพัฒนาและจัดหาที่อยู่อาศัยในระดับราคา/ อัตราค่าเช่าที่สามารถรับภาระได้ (Affordable Housing) ที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความมั่นคงและยกระดับคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยให้กับประชาชน

โดยดำเนินการตามกรอบแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัย ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ที่มีเป้าหมายที่มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับประชาชน สนับสนุนให้มีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐาน มีสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยที่เหมาะสม โดยในปี ๒๕๖๖ กคช. มีแผนดำเนินโครงการพัฒนาและปรับปรุงที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัย ประกอบด้วยกิจกรรม ๕ กิจกรรม ได้แก่ ๑) ส่งมอบที่อยู่อาศัย (ขาย/เช่าซื้อ และเช่า) ๑๒,๐๗๒ หน่วย ๒) ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ๗๕,๙๓๔ หน่วย ๓) ก่อสร้างที่อยู่อาศัย (แล้วเสร็จตามสัญญา) ๓,๕๕๓ หน่วย ๔) เริ่มก่อสร้างที่อยู่อาศัย (รวมอยู่ระหว่างก่อสร้าง) ๒๐,๗๙๒ หน่วย และ ๕) เสนอ ครม./ คกก. กคช. ขออนุมัติโครงการและหาผู้ร่วมลงทุนโครงการ

๖.๓ การพัฒนาชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

การเคหะแห่งชาติ (กคช.) ขับเคลื่อนพันธกิจ “สร้างความสุขในชุมชน” โดยการพัฒนาชุมชนของ กคช. ให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้อยู่อาศัยในชุมชน เป็นกลไกสำหรับการบริหารจัดการชุมชนของตนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน รวมทั้งสามารถยกระดับชุมชนให้เข้มแข็งภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG โดยครอบคลุม ๔ มิติ สิทธิหน้าที่และการมีส่วนร่วม ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ และสุขภาวะทางสังคม โดยการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ช่วยสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนา

ที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) โดย กคช. ดำเนินการโครงการต่อไปนี้ ๑) โครงการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ๒) โครงการยกระดับชุมชนต้นแบบสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Smart Sustainable Community : SSC) และ ๓) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการชุมชน

๖.๔ การฟื้นฟูชุมชนเมือง/พัฒนาเมือง

การเคหะแห่งชาติ (กคช.) ขับเคลื่อนพันธกิจ “สร้างสังคมคุณภาพ เพื่อชีวิตที่ดี” ด้วยการพัฒนาเมือง และการฟื้นฟูชุมชนเมือง โดยใช้กระบวนการฟื้นฟูเมือง (Urban Renewal/ Urban Redevelopment) เป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาพื้นที่เมืองให้มีความน่าอยู่ ซึ่งการฟื้นฟูเมือง

ช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตเมืองอย่างเหมาะสม รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เป็นที่อยู่อาศัย ลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ทุกกลุ่ม โดย กคช. ดำเนินการโครงการดังต่อไปนี้ คือ ๑) โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดงระยะที่ ๒ - ๔ (รองรับผู้อยู่อาศัยเดิม) ๒) โครงการดินแดง Smart City ๓) โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนรามอินทรา ๔) โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนห้วยขวาง และ ๕) โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนทุ่งสองห้อง

๖.๕ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุแลคนพิการ และสถานที่สาธารณะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและทุกวัย

มีเป้าหมายในกลุ่มผู้สูงอายุ ๑๐,๐๐๐ หลัง และ คนพิการ จำนวน ๖,๑๓๔ หลัง โดยเป็นการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย และมีความสะดวกในการดำรงชีวิตมากขึ้น

๗.

การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

เพื่อมุ่งต่อยอดการบูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนเปราะบางในทุกมิติ มีเป้าหมายขับเคลื่อนให้ประชาชนกลุ่มเปราะบาง ๑,๐๔๐,๗๔๒ ครัวเรือน ได้รับการวางแผน และพัฒนาคุณภาพชีวิตผ่านการติดตามการดำเนินงานครัวเรือนที่ดำเนินการแล้ว ทบทวนยืนยันจำนวนครัวเรือนเปราะบางเป้าหมาย วางแผนการดำเนินงาน ลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน จัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์สภาพปัญหา ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงาน โดยดำเนินการผ่านการใช้ และพัฒนาต่อยอดฐานข้อมูลขนาดใหญ่ในระบบสมุดพกครอบครัววิถีเก็ทรอนิกส์ (MSO - Logbook) ตลอดจนการส่งเสริมบทบาทของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางผ่านกลไกของศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเปราะบางได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๘.

การยกระดับการคุ้มครองทางสังคม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มุ่งเน้นการยกระดับการคุ้มครองทางสังคม ที่จะต้องจัดให้มีมาตรการและระบบการคุ้มครองทางสังคมของประเทศที่เหมาะสมและครอบคลุมทุกคนและทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มคนยากจนและเปราะบาง โดยมุ่งเน้นการทำงาน ในเชิงการป้องกันมิให้ตกอยู่ในภาวะความยากจน (Prevention) ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดสวัสดิการที่เป็นการลงทุนในการพัฒนาทุนมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการขยายความครอบคลุมของเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด การพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียมกันทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทการสร้างโอกาสทางการศึกษา และป้องกันการหลุดออกจากระบบการศึกษา

เพื่อนำไปสู่การจัดปัญหาความยากจนข้ามรุ่น และการมีโอกาสนในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนั้น ในเชิงการสนับสนุนที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของคน รวมถึงการสร้างและยกระดับรายได้ (Promotion) โดยให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการเพิ่มและเสริมทักษะแรงงาน (Up-skill/ Re-skill) ตลอดช่วงอายุ สร้างโอกาสในการเข้าถึงงาน การขยายสิทธิประโยชน์การทำงานผู้สูงอายุ เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มที่มีทักษะและยังสามารถทำงานได้ และสร้างหลักประกันการออมสำหรับทุกช่วงวัย และเชิงการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง (Transformative) โดยการยกระดับหรือขยายหลักประกันด้านการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานให้มีความครอบคลุมและเพียงพอ ตลอดจนผลักดันการสร้างหลักประกันที่ยังเป็นช่องว่าง ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในการดำรงชีวิต ที่จะทำให้ทุกคนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ประชาชนมีหลักประกันและมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตตามสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างสมศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ โดยคำนึงถึงความยั่งยืนทางการคลัง การบริหารจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ การเปิดโอกาสให้หน่วยงานที่มีใช้ภาครัฐ (Non-state) มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการกับภาครัฐ กระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ รวมถึงการปรับปรุงระบบภาษีเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสนับสนุนการจัดบริการทางสังคม

๙.

การพัฒนาเครือข่าย อาสาสมัคร และหุ้นส่วนสังคม

ดำเนินการเสริมสร้างทักษะความรู้การดูแลผู้สูงอายุขั้นต้น ๑๘ ชั่วโมง ให้กับอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ จำนวน ๒,๒๘๐ คน พัฒนาอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เชี่ยวชาญด้านคนพิการ ทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น ๕๔,๔๖๗ คน ตลอดจนจะดำเนินการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ การขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัย) ๖ กระทรวง (พม., ดศ., รง., มท., ศธ. และ สธ.) โดยร่วมกันผลักดันในระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และความร่วมมือกับธนาคารอาคารสงเคราะห์ ขับเคลื่อนสถาบันเพาะกล้าคุณธรรม รวมถึงพัฒนาความร่วมมือกับภาคธุรกิจเอกชน ได้แก่

บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ บริษัท เซ็นทรัลรีเทล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) โดยให้โอกาสกลุ่มเด็กและเยาวชน ในสถานรองรับให้ได้รับโอกาสในด้านการศึกษ การจัดทำห้องสมุดออนไลน์ (e-Library) การพัฒนา ศักยภาพด้านกีฬา และการพัฒนาทักษะทางอาชีพ

นอกจากนี้ จะได้ความร่วมมือด้านวิชาการร่วมกับ สถาบันการศึกษาต่าง ๆ และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้าน กฎหมาย สังคมสงเคราะห์ จิตวิทยา รวมถึงภาคเอกชน เพื่อร่วมมือในการแสวงหาแบบปฏิบัติที่ดีสำหรับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กเยาวชน รวมถึง การยกระดับคุณภาพสภาองค์กรชุมชนตำบล ที่มีคุณภาพระดับ C และ D ให้เป็นกลไกกลางเชื่อมโยง ทุกภาคส่วนในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ตามภารกิจ พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๑ เป้าหมาย ๑,๐๕๐ ตำบล

๑๐.

การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดำเนินการพัฒนากลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism : NRM) เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่เหตุอันควรเชื่อว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยมีขั้นตอนหลัก ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) การรับแจ้ง ๒) การคัดกรอง ๓) การคัดแยก และ ๔) การคุ้มครอง ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ปคม.) ได้เห็นชอบในแนวทางดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๕ และมอบหมายให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ดำเนินการตามแนวทางฯ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งกระทรวง พม. มีบทบาทสำคัญในขั้นตอนการคัดแยก โดยขั้นตอนดังกล่าวมีการนำช่วงระยะเวลาการฟื้นฟูไตร่ตรอง (Reflection Period) เข้ามาใช้เพื่อขยายระยะเวลาการคัดแยกให้เพิ่มขึ้น เป็นไม่เกิน ๑๕ วัน ในศูนย์บูรณาการคัดแยกที่แต่ละจังหวัดได้จัดเตรียมไว้ เพื่อให้บุคคลที่จะเข้าสู่กระบวนการคัดแยกได้มีระยะเวลาเหมาะสมที่จะให้ข้อมูลในกระบวนการสัมภาษณ์ และเพื่อให้บุคคลที่อาจจะเจ็บป่วยทางร่างกายและจิตใจหลังจากเผชิญเหตุการณ์ค้ามนุษย์ ได้รับการเยียวยาและบำบัดรักษาเบื้องต้นก่อน และประเมินความพร้อมของบุคคลสำหรับการให้ความร่วมมือในกระบวนการต่อไป ซึ่งภายในระยะเวลา ๑๕ วัน ในศูนย์บูรณาการคัดแยก หน่วยงานในสังกัด พม. รับผิดชอบดำเนินการ นอกจากนี้ ในปี ๒๕๖๖ การขับเคลื่อนงานได้ให้ความสำคัญและตระหนักในการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ตามหลักการสากล

ส่วนที่ ๕

โครงการสำคัญ (Flagship Projects)

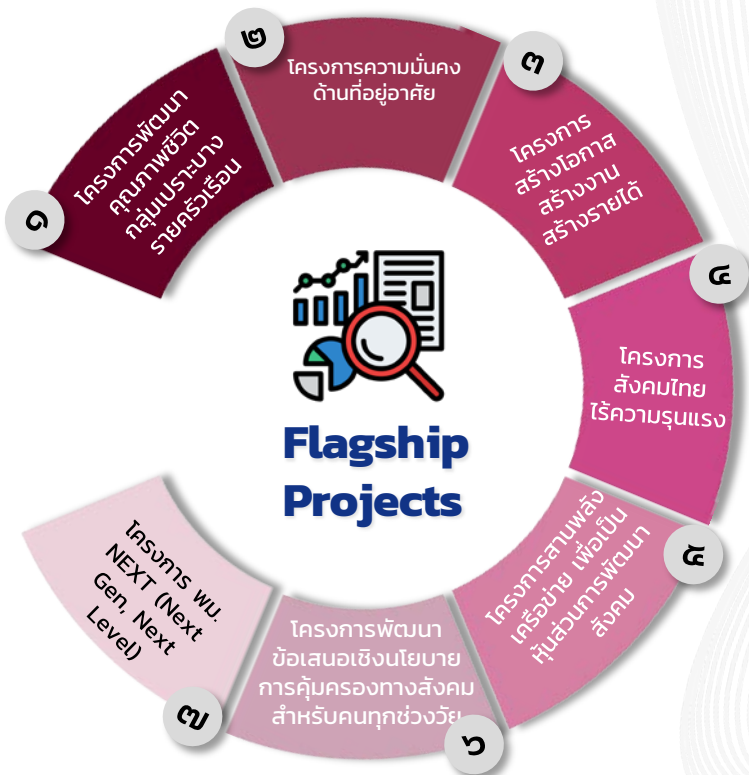
ปี ๒๕๖๖

ส่วนที่ ๕

โครงการสำคัญ (Flagship Projects) ปี ๒๕๖๖

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประชาชนเข้าถึงโอกาส และการคุ้มครองทางสังคม มีความมั่นคงในชีวิต” ได้มีการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงสู่การปฏิบัติภายใต้กลไกทั้งในเชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติ ตลอดจนแผนงานโครงการต่าง ๆ ของกระทรวง โดยมุ่งหวังที่จะให้ประชาชน กลุ่มเป้าหมายมีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับการเสริมพลัง การสร้างโอกาส และการพัฒนา ในทุกช่วงวัย จึงได้มีการพัฒนาโครงการสำคัญ (Flagship Projects) ที่มุ่งเน้นแผนงาน โครงการที่พุ่งเป้าแก้ไขปัญหาสังคมและตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการ ของประชาชน และพัฒนาองค์กร พ.ม. ให้มีสมรรถนะสูง จำนวน ๗ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

เพื่อสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน มุ่งต่อยอดการบูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนเปราะบางในทุกมิติ ผ่านการใช้ และพัฒนา ต่อยอดฐานข้อมูลขนาดใหญ่ในระบบสมุดปกครอบครัวยุคดิจิทัล

ตลอดจนการส่งเสริมบทบาทของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางผ่านกลไกของศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเปราะบางได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๖ ครัวเรือนเปราะบางได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และมีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ/พัฒนาคุณภาพชีวิตในมิติที่ประสบปัญหาตามความเหมาะสม จำนวน ๑,๐๔๐,๓๔๒ ครัวเรือน

๒. โครงการความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

เพื่อเสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงที่อยู่อาศัยครอบคลุม ลดความเหลื่อมล้ำ และเป็นธรรม ส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ทุกกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและภาคที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการซ่อมแซมบ้านและที่อยู่อาศัยให้กับกลุ่มเป้าหมายของ พม. และส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๖ ประชาชนผู้มีรายได้น้อยมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย จำนวน ๑๖๐,๑๘๕ ครัวเรือน

๓. โครงการสร้างโอกาส สร้างงาน สร้างรายได้

เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะตามแนวทาง
ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และพัฒนาทักษะที่มีอยู่ หรือ
Reskill/ Upskill/ New skill

เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการพัฒนาทักษะและเพิ่มโอกาส
ในการทำงานได้อย่างแท้จริง โดยให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้าง
ทักษะความรู้และทักษะด้านอาชีพ มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี เกิดการรวมกลุ่มอาชีพ
ที่เข้มแข็งและมีความยั่งยืน ส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในวัยแรงงาน สามารถ
เข้าทำงานในสถานประกอบการและหน่วยงานของภาครัฐ โดยมีเป้าหมายในการ
ดำเนินงาน ปี ๒๕๖๖ กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างทักษะความรู้
และทักษะด้านอาชีพ มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี จำนวน ๑๒๑,๐๘๕ คน

๔. โครงการสังคมไทยไร้ความรุนแรง

เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้กับสังคม
ครอบครัว ชุมชน เกี่ยวกับความรุนแรงในสังคม
ครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา เป็นต้น โดยส่งเสริม
ให้เกิดพื้นที่ปลอดภัยให้กับเด็กและเยาวชน หรือบุคคล
ในครอบครัว จากความรุนแรงลดความรุนแรงทุกรูปแบบ
ในสังคม และสร้างความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมให้เกิดพื้นที่ปลอดภัย
จากความรุนแรง โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงาน
ปี ๒๕๖๖ ปัญหาความรุนแรงในสังคมลดลงอย่าง
มีนัยสำคัญ

๔. โครงการสานพลังเครือข่ายเพื่อเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาสังคม

เพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ตลอดจนการพัฒนาอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการปลูกฝังค่านิยมทำความดีมีจิตสาธารณะ ผลักดันให้เกิดระบบการดูแลและคุ้มครองประชาชนอย่างครอบคลุม ชับเคลื่อนกลไกการเฝ้าระวัง ดูแล ช่วยเหลือ

การคุ้มครองกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ บูรณาการความร่วมมือร่วมกับภาคีเครือข่าย CSR ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม ในการช่วยเหลือสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาสังคม โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๖ ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการเข้ามาเป็นหุ้นส่วนทางสังคมเพิ่มขึ้น เกิดนโยบาย โครงการพัฒนาเชิงสังคมใหม่ๆ เพื่อยกระดับการพัฒนาสังคมสู่ความยั่งยืนต่อไป

๖. โครงการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย

เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย ใช้เป็นเครื่องมือเชิงการป้องกันมิให้คนตกอยู่ในภาวะความยากจน (Prevention) เชิงการสนับสนุนที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของคน รวมถึงการสร้างและยกระดับรายได้ (Promotion) และเชิงการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง (Transformative) ซึ่งจะเป็นการยกระดับหลักประกันครอบคลุมและเพียงพอกับคนทุกช่วงวัย มีคุณภาพและยั่งยืน โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๖ มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและมาตรการการคุ้มครองทางสังคมที่ได้รับการพัฒนาและนำไปสู่การปฏิบัติ

๗. โครงการ พม. NEXT (Next Gen, Next Level)

เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและโลก กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงให้ความสำคัญกับการยกระดับองค์กรให้มีสมรรถนะสูง สอดรับนโยบายรัฐบาลขับเคลื่อนประเทศด้วยยุทธศาสตร์ประเทศไทย ๔.๐ ตามเป้าหมายการพัฒนา ได้แก่ ระบบราชการที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย ผนวกกับ พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ให้หน่วยงานรัฐ

ต้องทำงานเชื่อมโยงถึงกัน ให้บริการประชาชนเข้าถึงได้ทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๖ ประชาชนได้รับบริการด้านสวัสดิการสังคม มีกฎหมายที่ทันสมัยและรองรับระบบราชการ ๔.๐ บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถที่รองรับความเปลี่ยนแปลงแห่งอนาคตได้ มีระบบสวัสดิการแบบครบวงจรและเชื่อมโยงข้อมูล ให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นธรรมผ่านระบบบริการแจ้งเตือนสิทธิ ๑๒ งานบริการ กฎระเบียบที่ทันสมัยและรองรับการเป็นระบบราชการ ๔.๐ จำนวน ๓ ฉบับ ระบบสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ Mso – Logbook สถาปัตยกรรมองค์กรของ พม. จำนวน ๑ ฉบับ ระบบบริจาค e-Donation MSO Dream Team และพัฒนาคนสู่ 21st Here we go จำนวน ๑,๗๐๐ คน เป็นต้น

ส่วนที่ ๖

การขับเคลื่อนและกำกับ
ติดตามประเมินผล

ส่วนที่ ๖

การขับเคลื่อนและกำกับติดตามประเมินผล

การบรรลุเป้าหมายของนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นั้น จะต้องอาศัยการขับเคลื่อนการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวง รวมถึงการบูรณาการความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนต้องอาศัยการเชื่อมประสานอย่างเป็นระบบทั้งการสื่อสารทิศทางนโยบายและยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับแผนงานโครงการ รวมถึงการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ รวมถึงการกำกับติดตามและประเมินผล ทั้งนี้ การขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ นั้น ได้มีหลักการในการขับเคลื่อน ดังนี้

๑. **การใช้วงจรการบริหารงานคุณภาพเป็นกรอบแนวทาง** เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงาน ที่เป็นระบบและมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยครอบคลุมการดำเนินงาน ๔ ขั้นตอนที่มีความเชื่อมโยงกัน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน และการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานตามผลการตรวจสอบ

๒. **การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์** โดยให้ความสำคัญกับการวัดผลสำเร็จของการดำเนินงานด้วยเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม ทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทุกกระบวนการ ของวงจรการบริหารงานคุณภาพ

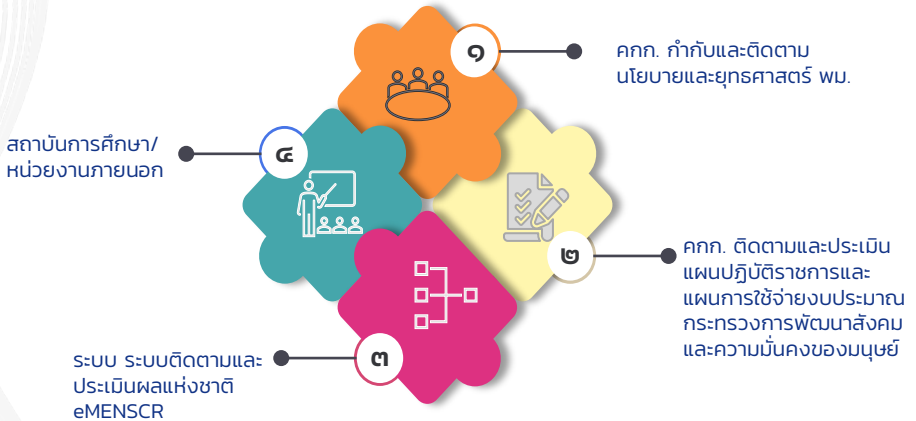

๓. **การผสมผสานกลไกในหลากหลายมิติ** ทั้งกลไกในเชิงยุทธศาสตร์ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างปัจจัย ที่จะเป็นกุญแจสำคัญที่นำไปสู่เป้าหมาย พร้อมทั้งมีการจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วน กลไกตามภารกิจ ที่เป็นการดำเนินงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมาย และความเชี่ยวชาญของหน่วยงาน และกลไกในเชิงพื้นที่ ที่เป็นการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

๔. **การดำเนินงานโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน** ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาชน อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น เพื่อสร้างการยอมรับ และลดข้อจำกัดที่เกิดจากการดำเนินงานโดยหน่วยงานใด ให้ความสำคัญกับการสร้างหุ้นส่วนในการขับเคลื่อนงานร่วมกันอย่างมีเป้าหมาย

นอกจากนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีกลไกในการกำกับติดตามการดำเนินงาน ดังนี้

นอกจากนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีกลไกในการกำกับติดตามการดำเนินงาน ดังนี้

๑. คณะกรรมการกำกับและติดตามนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเป็นกลไกหลักในการกำกับติดตาม ความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคของการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ตลอดจนการให้ข้อเสนอแนะ แนวทางในการปรับปรุงต่อไป

๒. คณะกรรมการติดตามและประเมินแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยจะติดตามและประเมินผลการดำเนินตามแผนฯ การใช้ใช้จ่ายงบประมาณ รวมถึงจัดทำข้อเสนอแนะโครงการตามแผนฯ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของแผนฯ

๓. กระทรวงฯ ได้นำระบบ ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ :

Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform (eMENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาใช้สำหรับการติดตาม ตรวจสอบ แผนงาน/โครงการสำคัญ เพื่อตอบเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนระดับต่าง ๆ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รวมถึงแผนปฏิบัติราชการ และแผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ

๔. กระทรวงฯ มีการประเมินผลโดยเชิญสถาบันการศึกษา/ หน่วยงานภายนอก เป็นผู้ประเมินผลโดยมุ่งเน้นการประเมินผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และปัจจัยแห่งความสำเร็จ ข้อจำกัด ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทางการพัฒนาและแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวง ฯ ในระยะต่อไป เป็นต้น

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เลขที่ 1034 ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมอฬานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100

อีเมล : saraban@m-society.go.th

